

Пригодій А.В., кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1166-6153>
E-mail: prigodii.alla@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

Перехід закладів вищої освіти на двоступеневу систему та впровадження магістратури дають змогу визначити здобувачів освіти, які мають потенціал займатися науково-дослідницькою діяльністю на професійному рівні.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми [1].

Другий рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій та другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Він передбачає здобуття спеціалізованих концептуальних знань, які охоплюють сучасні наукові досягнення у сфері професійної діяльності чи галузі знань, формують основу для оригінального мислення, проведення досліджень і критичного усвідомлення проблем у межах галузі та на межі галузей знань [3].

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності [1].

Для здобуття освітнього рівня «магістр» можуть вступати особи на основі освітнього ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, а також ступеня магістра, здобутого за іншою спеціальністю [4].

Нормативний термін навчання визначається освітньою програмою та для спеціальності 015 «Професійна освіта» складає 1 рік 4 місяці.

Здобуття вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньо-професійної програми, обсяг якої

становить 90 кредитів ЄКТС, що є підставою для присудження ступеня «магістр» [4].

Наукова та науково-технічна діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітньої діяльності і провадиться, відповідно до законів України «Про освіту» «Про вищу освіту» та Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», з метою інтеграції наукової, освітньої і виробничої діяльності в системі вищої освіти [2].

Навчання в магістратурі передбачає високий ступінь самостійності студента, а науково-дослідна робота магістранта знаходить відображення у його публікаціях, звітах та випускній кваліфікаційній роботі.

Науково-дослідна робота магістрантів є обов'язковим розділом освітньої програми для спеціальності 015 «Професійна освіта» і спрямована на формування загальнокультурних та професійних компетентностей, які дозволяють здобувачам освіти самостійно проводити наукові дослідження. Результатом такої роботи є підготовка та успішний публічний захист кваліфікаційної роботи (яка, згідно стандарту вищої освіти, є обов'язковою підсумковою атестацією здобувачів вищої освіти), а також подальша науково-дослідна діяльність у вибраному науковому напрямі.

Кваліфікаційна робота повинна бути орієнтована на вирішення завдань дослідницького чи інноваційного характеру або на розв'язання проблем професійної освіти за обраною спеціалізацією. Вона передбачає проведення досліджень та/або впровадження інновацій і відзначається невизначеністю умов і вимог [4].

Науково-дослідна діяльність магістрантів створює умови для реалізації дослідницьких умінь, розвиває ініціативність, наукову інтуїцію, самостійність, а також забезпечує можливість опанування різних видів творчої діяльності, виховує вміння працювати в колективі. Її метою є розвиток творчої активності магістранта через оволодіння комплексом дослідницьких знань, умінь та навичок.

Таким чином, науково-дослідна діяльність не лише формує у магістрантів важливі професійні компетентності, а й сприяє їхньому особистісному зростанню та підготовці до подальшої

наукової діяльності у вибраному напрямі, що забезпечує їхню конкурентоспроможність на ринку праці та в науковій сфері.

Отже, магістр з професійної освіти покликаний займатися науковою діяльністю, розвивати дослідницькі навички, впроваджувати інноваційні ідеї в практику та сприяти розвитку науки й освіти. Він повинен вміти критично оцінювати інформацію, застосовувати сучасні методи аналізу та розробляти рішення для складних професійних завдань.

Бібліографічний список:

1. Закон України «Про вищу освіту». Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція – Редакція від 16.08.2024, підстава - 3642-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 15.09.2024).
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Документ 848-VIII, чинний. Редакція від 03.09.2023, підстава - 3272-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 15.09.2024).
3. Національна рамка кваліфікацій. Документ 1341-2011-п, чинний, поточна редакція – Редакція від 02.07.2020, підстава - 519-2020-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 15.09.2024).
4. Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка, спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Стандарт затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11. 2020 р. № 1435. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf (дата звернення: 15.09.2024).